शि॰
व्या॰
३

स आश्विनावाग्नेयश्च देवतास्तवं त्वा ऽत्वानवैन्द्रावरुणयोरैन्द्रावरुणमुवा ऊ पादनिच्चतौ सोमानमिति पंचत्राल
णस्पतिस्वरश्चमिन्द्रसोमस्य पंचमं दक्षिणाचा त्यास्मादसम्पत्यानाराशंसीर्वात्यारतिरत्यमग्निमारुतस्य | शुक्रा
वायदिवाराञ्जोवरीयांस्तत्वरितिवचनादयाष्टवर्णानपठनीयाः महेन्द्रो मलयः सह्यः शुक्तिमान्ऋक्षपर्वतः
विन्ध्यश्चपारियात्रश्चसप्तैतेकुलपर्वताः वेदवेलम्बवोङ्कार दर्षकेवसोर विभेदतः षड्दर्शनमिति व्यातत्रुतिभि
लीनकोविदः ॐ नमो ब्रह्मणे ॥ रेफानलोमेनियतेप्रश्रिताकामयोः क्रमे रलोपोपहितोर्द्दसोङ्ग वर्ज्जपरिप
नगे अभ्यासेत्रीतिसंख्यायास्ततीयतिस्तवर्जितः रिणक्षितोरिषुः क्रिमिः क्रिविः त्रिशोरिषादसः त्रिविष्टित्र
ष्टुनातसत्रिपद्यस्त्रिस्त्रियात्रितः श्रीसीपयोरुयस्त्रिंशात्किविरादिषुतोपदा रिपोयरिमतोतित्रयश्चिपन्तः सन
कवर्जितः यकारेचरिषोक्तौच आदौचान्नपदारिषुः रिणविनिष्टुं रिरिदांसोरिहतेषदिखादसः इत्युक्तं व्यंज
नं सर्वमिदानीमच्यनेस्वरः वर्गः १ विवृतिस्तत्प्रथमातिस्वरोरेकोपिवायदि विक्रमेनाप्यवस्वारम्त्काराः समु
टस्वरः संयोगस्त्वपरः पूर्वस्संयोगेव्यंजनेपथः व्यंजनंतवर्जेयितैकहसनामपसंज्ञिताः व्यंजनान्तंपदं पूर्वसोम

पेप्रवत्तस्थिते यकारोदयसंख्यानात् क्विविवर्जेस्वरोभवेत् आस्वसमेति पठितात्रिविधितिद्वादशास्वराः येचान्ये
व्यंजनपरास्संदिग्धास्तेस्वराइति वर्णाः २ द्विवर्णानुलोमादौ विवृत्यादिप्रसंगतः नाभ्यासेदेप्रतामासेतिसा
द्वेत्रयइत्यत विणन्निवेकइत्यादौ हृणक्षेरेफतिप्रसयात् अरित्वयमरतिपदैर्णमाक्लिमिरखिना क्विविंदसा
विशेषादेवल्देवोमर्दरिशादसः मर्त्यतिषोरीषतोनविषेक्षोरेष्वयपिस्थितः प्रवोमियंतइत्यादौरिंप्रायग्लिद्वि।
तिसृतेः उभयोरिविरेफणंनेद्वेवादेरिच्यतेक्विप सोवेकाचत्वलीयादिरित्येकावउदा त्वभाक
रिफतेकक्रमेरेफोवलयोरेकतास्ततेः व र विद्वन्नादौस्वरेरेफोनुलोमादिप्रसंगतः संयोगाशपरोवाते
वैषृदस्यस्विभिर्यथा गर्भेतिगर्दतेसिद्धः प्रकृत्यनपपन्नितः पृदेनीतरयामेचोरणंगर्दद्वंस्तुदः ल्लभिल्लण
नेस्तरोणनेर्णलत्तुतेनयक्रतेतिवत् संयोगेदृढमित्यादिवर्थेत्यादिप्रतिप्रसयात् त्वषितितिप्रनामेदत्तथेततप
मावलात् ह्रकादृन्वविवृतात्म्यातिष्कादिनिर्वचनात् व ष सर्वापदस्वस्वरयोमववन्मोरेफेरेफौनेपुणोरेफसंधयः
रेफोदयेत्वप्रनेशावितोपदाहस्वस्याकाननियताउभावितो विसर्जनीयश्राकारम्मरेफौघोषवत्पतः ऊकारेऽ

सपूर्वस्तो सन्धी तिपत प्रश्लिष्टौ निवृत्तिः नक्रमतः नहतं नाप्यनुसारः सन्दनुभिः संयोगश्चपरा हूंगदस्त संस्कृतः पूर्वं
चा॰ शि॰ ५ संयोगे व्यंजनतोपदः इति कस्मात् न विद्यमकदाचन व ५ श्वासस्तम त्वघ्यदन्ते प्राचाजिह्वं थंसयन्ते त्वघ्यदन्तेति
श्रीणि निषीसमन्तो अथ सैव वियस्यन्ते ष्ठ्यिवांयोश्च स्मान्त्वं वातोपधूतो रथं ष्ठ नेवा जिन्त्तमायेति द्वादशाल्वघ स्वरेणय
हृनयथनर्थं वीरस्यात नमनतनूर्यन्तेराजन् मैनमन्ने सूतं यदा ददर्शान्वतेति सम्न ष्टतन्वरेण यथा कवर्गे ष्टकाः त्वगाः क्व
वायमणः अविवेके अतिनग्रविति प्रसाद संयियं व्यंजनश्च वर्गे क्वचाइच्छेति क्वज्ञरिंजसेरिति चाथइत्या भासस्त
त्यियं व्यंजनं टवर्गे स्वरत्वरणाति विविधिति संचितोरेफः तवर्गे क्वनं दृथा दहृदवेण क्वचक चितइति संचितोरेफः
यंतस्था स्वनापृजा पृविंनि विधिद्दिया द्विति रेफः संख्यार्थत्वात् अष्ममक्क्षा विशादस्त इति संचितोरेफः क्वष्टप
विपमिति रेफः हृसयस हृदत् हृत्स्नाति ककारादिः पकारादिश्च कारादिश्च योभवति यंतस्था यरलवाकका
रादि व्यंजनं वडिः व ६ स्वरव्यंजनशिक्षा समाप्ता ॥ ॐ सदाशिवं प्रणम्यादौ शौनकं च महामुनिम् अथेतू
णां हितार्थाय शिक्षा चैव निगद्यते त्रयीनेत्रलोचनं वन्दे नैलोक्यानुग्रहास्पदम् नानकैर्मेव तिलयं परमानन्दसिद्धि
दम्